

היובלי תורה

רשת
שיעורי
תורה

פרנס החודש
להחזקת שיעורי התורה
לעילוי נשמת הרב משה
בן הר"ר יוסף זצ"ל לוינגר
נלב"ע ב' תמוז תשל"ג:
הוצא צ"י מנו תחי לאוויש זצ"ל

עריש"ק פ"ר חוקת ד' תמוז תשס"ז דף היומי: בבלי: יומא כ"ג ירושלמי: תרומות נ"ז

נושאי הידף בעלון:

האם מותר להיכנס לבית הכסא
מעוטף בטלית (יומא כ"ג)

הדלקת נרות חנוכה ע"י הכנסת
כלי זכוכית במנורה מכסף (יומא כ"ד)

חיוב כיסוי כל הראש בעת הליכה
ברחוב (יומא כ"ה)

סדקאות - סגולה לעשירות (יומא כ"ו)

נשיאת כפים על ידי זר (יומא כ"ז)

אם יש עדיפות לקרוא בספר תורה
של ציבור (יומא כ"ח)

קטן שקידש בליל שבת ובבוקר
הביא שתי שערות, האם מחויב
לקדש שוב (יומא כ"ט)

כותבים (היבלי תורה):

שמחתי מאוד לראות את העלון השבועי
היוצא לאור על ידכם, ובו חומר עיוני
מלוקט מדברי הראשונים ואחרונים על פי
סדר הדף היומי.

אשמח מאוד לקבל לידי מידי שבוע עלון
חשוב ונכבד זה.

יהי רצון שתוסיפו להרבות כבוד שמים
ולימוד התורה בארץ ובעולם.

בבית ה' (ב' משה יצ"ל) ת.

חזקו ואימצו להגדיל תורה ולהאדירה.
אולי כדאי גם להתייחס לתלמוד ירושלמי
דף היומי או סתם הערות מהירושלמי
שקשורים לנושאים הנלמדים בדף היומי,
ביומא יש השוואות מאד מעניינות בין
הבבלי לירושלמי, שני התלמודים במסכת
זו משלימים זה את זה.

בבית ה' (ב' משה יצ"ל) ת.

יישר כח על העלון המצויין, ממש תורה
וגדולה במקום אחד, דבר המיוחד
בתמידות אל כל מוסדות 'עוז והדר' מיום
הווסד,

איכות תורנית יוצאת מן הכלל, בכלי
מפואר שנותן חשק לקרוא ולקרוא,
וכשגומר העלון מצטערים שאין עוד.

יהי רצון שתזכו ושתמשיכו
להפיץ מעיינותיכם חוצה, עד [ועד בכלל]
ביאת גואל צדק בב"א.

משה ק.

אין מילים על העלון הנפלא וכן על כל
מאמצים להגדיל תורה ולהאדירה אכן
זוהי תורה מפוארת בכלי מפואר "עוז
והדר"

אם תוכלו להוסיף פנינים על פרשת
השבוע נודה לכם על כך
חילכם לאורייתא

אגף מוסיק' אומרי בית המדרש
ירושלמי ת.

ודבר ה' מירושלים

שיחה אישית עם הרה"ג ר' פנחס גוטפרב שליט"א יו"ר המרכז העולמי "זכרון משה"

שתף אותנו ב'מעשיה' מעניינת מהווי השיעורים.

סיפור אחד אני זוכר, ואלמלי
שהוא היה לעיני עשרות
משתתפים לא הייתי מספרו
שלא יחשבו שאני חולם או
מדמיי. היה זה לפני כשנה
שעסקנו עם הילדים בלימוד
מסכת קנים, ואני הבאתי עימי
כלוב עם יונים כדי להמחיש
לתלמידים את הנלמד, והבעתי
את צערי על שאין באמתחתי
'תור' כדי שיהיה דבר מושלם.

השעה הייתה 6:15 בבוקר,
כשמהדלת הראשית נכנס.... תור
והחל לעופף בחדר. תלמיד זריז
שם את ידו עליו וצירפו לשאר
היונים שבאמתחתי.

ארבעה ימים שהה במחיצתנו
עד שסיימנו לעסוק בהמחשות
הנוגעות ל'תור'. לכשבאנו
לשלחו לחופשי גילינו שהוא
אינו בין החיים...

ועוד...

יש סיפורים בלי ספור על
יהודים שהגיעו ר"ל עד לדיוטה
התחתונה, והתייצבו לפנינו
בתחנונים כשבקשתם אחת:
ללמוד תורה, וכיום הם נמנים
על גדולי מגידי השיעורים
אצלנו ומחוצה לנו.

מה תוכניותיכם לעתיד?

שלא יהיה יהודי בעולם שלא
ישתתף לפחות בשיעור תורה
אחד ביום, ובכך נקרב את ביאת
משיח צדקנו.

הדאין נערך ע"י דוד ש.

שלא להמשיך לפתוח ולפתח את
מערך השיעורים, עד שכיום
בבית הכנסת 'זכרון משה' לבדו
ישנם למעלה מ-30 שיעורים דבר
יום ביומו.

באילו שעות מתקיימים השיעורים?

השיעור הראשון נפתח בשעה 3
לפנות בוקר ע"י הרב רחמים
שאולי הכהן, והשיעור האחרון
הוא בשעה 12 בלילה- חזרה על
הדף היומי ע"י הרב יצחק
מנדלסון.

מידי יום מתקיים שיעור בו
נלמדים שלושה דפי גמרא, הדף
של היום והכנת 2 הדפים לימים
הבאים כך מסיימים יהודים
בתוך 7 שנים את הש"ס כולו 3
פעמים!

ומי הם שאר מגידי השיעורים במרכז העולמי 'זכרון משה'?

יש את הרב ישעיה וינדר, הרב
מנשה הלטובסקי, הרב ישעיה
קראוס, הרב אשר בורנשטיין,
הרב יוחנן הלברשטם, הרב
ישעיה בלאס, הרב יהושע שטרן,
הרב דוד קליין ועוד רבנים
נכבדים.

מה עם פעילות לילדים?

לא יאומן, אך יש לנו שיעור בדף
היומי לילדים מידי בוקר בשעה
6 ומשתתפים בו כ-40 ילדים (!)
אשר בחלקם כבר סיימו את כל
הש"ס בשיעורים אלו!!!

מובטחני שייצאו גדולי ישראל!!

לתפוס את הרה"ג פנחס גוטפרב
לשיחה זו משימה שאינה
פשוטה כלל ועיקר, שכן ר' פנחס
אינו יושב במשרדי הנהלה אלא
שוהה כל העת ב'שטח' בלמעלה
מתריסר השיעורים הנאמרים על
ידו וע"י מגידי שיעורים נכבדים
במסגרת המרכז העולמי להפצת
הדף היומי "זכרון משה" שר'
פנחס עומד בראשותו.

עם זאת, ניאות ר' פנחס לשתף
אותנו במספר דקות מעולמו
הרוחני, הנשגב והנאדר.

לפני כמה שנים הוקם המרכז העולמי 'זכרון משה'?

המערכת הוקמה לפני כ-22 שנה,
על ידי שיעור ראשון שנוסד
בבית הכנסת 'זכרון משה'
בירושלים. מתחילה לא האמינו
הסובבים שהעניין יחזיק מעמד
זמן רב מדאי, אך היה זה הרה"ג
רבי ישראל יעקב פישר זצוק"ל
ששימש כרב ביהכ"ס שעודדנו
בכל העת ואף עמד לימינו
במכתב נלהב על חשיבות וגודל
פועלנו.

מה עמד מאחורי הקמת המערכת?

פשוט בתקופה היא לא היו
קיימים כלל שיעורי תורה באופן
ממוסד ומסודר, ולא היה את
המצב הקיים היום בו כל הרוצה
ליטול את ה' יבוא ויטול.
השיעור הראשון התקבל
בהתלהבות דקדושה, ולא יכולנו

העלון יו"ל ע"י המרכז העולמי להפצת הדף היומי
"זכרון משה" טל': 02-5377604

העלון מופץ בלמעלה מ-10,000 תיבות דוא"ל ע"י
רשת "היכלי תורה": 03-5422711 פקס: 1599-55-30-55
דוא"ל: tora10@nana.co.il
להצטרפות לקבלת העלון נא לשלוח אימייל לכתובת הנ"ל.
הערות והארות יתקבלו בברכה!

יום שישי ד' תמוז

יומא כ"ג

יום שב"ק ה' תמוז

יומא כ"ד

האם מותר להיכנס לבית הכסא מעוטף בטלית

תנא דבי רבי ישמעאל בגדים שבשל בהן קדרה לרבו לא ימזוג בהן כוס לרבו.

הובא בשו"ע (סי' כא ס"ג) שמותר להיכנס לבית הכסא כשהוא מעוטף בציצית, וכתב על זה הט"ז (סק"ג) שזה דווקא בבגד שעיקרו למלבוש אלא שיש בו ארבע כנפות שחייב בציצית, אבל טליתות של מצווה שלנו שאינם אלא להתפלל בהם, אין נכון שיכנס בהם לבית הכסא.

ודוגמא לדבר מה ששינוי בסוגייתנו 'בגדים שבישל בהם קדרה לרבו לא ימזוג בהם כוס לרבו', וק"ו לטלית של מצווה שמיוחד לדבר קדושה דווקא, שלא יכנס בהם לבית הכסא.

וכן פסק המשנה ברורה (שם ס"ק יד): מותר להיכנס בציצית לבית הכסא, ודווקא בטלית קטן שלובשו כל היום, אבל אלו הטליתות של מצווה שמיוחדים רק להתפלל בהם, אין נכון שיכנס בהם לבית הכסא.

ומשמע מדבריהם שההיתר להיכנס לבית הכסא בטלית קטן הוא אפילו כשהציצית אינה מכוסה, היות שעיקר לבושה אינו מיועד למצווה.

והפרי מגדים (שם א"א סק"א) כתב בביאור הטעם שמותר להיכנס לבית הכסא בטלית קטן שלובשים אותו, מפני שהוא מכוסה תחת הבגדים, ומשמע מדבריו שאם אינו מכוסה אין להיכנס בו לבית הכסא.

ובטעם דבריו יש לומר, שגם טלית קטן שלנו נעשה לצורך מצווה שהרי אין דרך לבושינו בארבע כנפות, וכמו שכתבו תוס' (שבת לב:), וכיון שעיקרו לשם מצווה אין להיכנס בו לבית הכסא אלא כשהוא מכוסה.

גם בספר חסידים משמע שהחמיר בזה, שכתב (סי' תשעז) דכשעשה צרכיו לא יהיה מעיל עליו, ויש שפושטין את המקטורין וכל הטליתות שיש בהן ציצית כשעושין צרכיהן. הרי שהחמיר בכל בגד שיש לו ציצית ואפילו טלית קטן.

ודעת רוב האחרונים כהשו"ע והט"ז (עיין בכף החיים שם ס"ק יג) שמותר להיכנס לבית הכסא בטלית קטן אפילו אם אינה מכוסה בבגד עליון.

הדלקת נרות חנוכה ע"י הכנסת כלי זכוכית במנורה של כסף

זר שסידר את המנורה ליחייב.

בשו"ת אבני נזר (או"ח סימן תק) הביא מספר חסד לאברהם שמנה ט"ו כלים הראויים לנר חנוכה זה למעלה מזה, וכל הקודם משובח משום 'זה אלי ואנוהו': זהב כסף נחשת וכו' עופרת זכוכית וכו'. והוסיף עוד, שכל הכלים הנזכרים שראויים להדליק בהם נר חנוכה, אם אינם ראויים לעמוד מאליהם בלא סמיכה, אינם ראויים לנר חנוכה. והביא האבני נזר ראייה לדבריו מסוגייתנו, שהקשו בגמ' זר שסידר את המנורה ליחייב, ופרש"י שבכל בוקר היו מסלקין את הנרות מהמנורה לקנח אפרו יפה וחורין וקובעין אותם בה. ולכאורה קשה מנין לעבודה זו, ואף אם נאמר שהיא בכלל הטבה שנאמרה בתורה מכל מקום מדוע שיקרא משום זה עבודת מתנה ששייך דווקא לכהנים, על כרחך שגם הכלי בכלל מה שכתוב בפסוק 'יערוך את הנרות לפני ד', והיינו שגם הכלי המקבל השמן בכלל נר.

ובשו"ת שבט הלוי (ח"ח סי' קנז) חולק על ראייתו מהגמ', שף אם נבאר כהבנתו, מי יאמר שגם למסקנת הגמרא עבודה היא. וגם אם נאמר כן עדיין אין להוכיח מזה לגבי נר חנוכה, שהרי מצינו כמה דברים שלא הוכשרו למנורה כמו עץ וקליפות, ומכל מקום כשרים לנר חנוכה, ואם כן מנא ליה להחמיר לגבי נר חנוכה שצריך להדליק דווקא בתוך המנורה עצמה.

עוד הקשה על עצם דבריו שכתב שגם לגבי נר חנוכה הכלי הוא דבר המעכב למצווה, שהרי מסתימת הפוסקים נראה שהעיקר בנרות חנוכה הוא שיהיו נרות דולקים, ואין הכלי בכלל המצווה כלל, וצורת המנורה שצריך שתהיה מכסף וכדו' הוא רק הכשר ונוי, ולפי זה קרוב לומר שהזכוכית בטל לעיקר המנורה שהיא כסף או זהב ושפיר דמי בגדר מעלות של 'זה אלי ואנוהו'.

לתרומות והנצחות

1599-55-30-55

יום ראשון ו' תמוז

יומא כ"ה

יום שני ז' תמוז

יומא כ"ו

חיוב כיסוי כל הראש בעת הליכה ברחוב

בעינן בית אלהים נהלך ברגש.

הקשו בתוס' (ד"ה והא בעינן) שכיון שצריך לעשות את הפייס בקודש, מדוע לא היו מפייסין בעזרה עצמה שקדושתה גדולה. ותיצרו בשם רבינו תם שכיון שנוטל מצנפתו של אחד מהן, גנאי הוא לעמוד בלא מצנפת בעזרה.

והנה בפשטות כוונת התוס' מפני שהמצנפת היא מלבוש של כבוד, ואינו דרך כבוד לישב בעזרה ללא המצנפת. אמנם יתכן לומר שהחיסרון הוא משום שללא המצנפת מקצת הראש מגולה. ובעיני שמצינו בספר מגן גבורים (או"ח סי' צא אלף המגן סק"ג) שכתב בשם המאירי, שראה בבית הכנסת שיש מהם שמסירין הסרבל מעליהם והכובע שבראשם ונשארין לפניו יתברך כאשר הם עומדים בביתם בכובע קטן, ואומרים זמירות וברכות ק"ש משום החום אף שאין דרך לעמוד כך בפני גדולי המקום, ובודאי חציפותא מקרי, עיי"ש. גם מצינו בשו"ת האלף לך שלמה (או"ח סימן ג) להגאון רבי שלמה קלוגר, שמה שאמרו בגמ' קדושין (דף לא.) שלא ילך ארבע אמות בגלוי הראש, ומשמע שפחות מארבע אמות מותר, היינו במקצת גלוי הראש, שגם בזה אסור ללכת יותר מארבע אמות.

ובשו"ת אגרות משה (או"ח ח"א סי' א) תמה על דבריהם, והוכיח מהאחרונים שאם מקצת הראש מכוסה סגי, שכתבו האחרונים בטעם שאין מועיל הנחת היד על הראש כדי להזכיר את השם [עיין שו"ע (או"ח סי' צא ס"ד) ורמ"א (סי' עד ס"ב)] משום שאין הגוף יכול לכסות עצמו, ולא כתבו הטעם שהיד אינה מכסה אלא מקצת הראש, הרי שמספיק אפילו כיסוי מקצת הראש. עוד כתב, שאפילו ר"ש קלוגר לא אמר אלא בכיסוי פחות מרוב הראש, שבוה אומרים רובו ככולו וכשהרוב מגולה נחשב כמגולה כולו, אך כשהרוב מכוסה גם לשיטתו מותר. ולמעשה מסיק שם, שהרצוה להחמיר ולחוש לדעת רבי שלמה קלוגר צריך לכסות רוב ראשו [שהוא ברוב הכובעים ובכיפות הגדולים], אבל לדינא אין מחוייבין לחוש לדעתו כיון שהיא דעת יחיד, ובפרט שהוא רק מדת חסידות, ואף גדר מנהג אין בוה.

סנדקאות - סגולה לעשירות

מפני שמעשרת וכו' אי הכי עולה נמי הכתיב 'וכליל על מזבחך' אמר ליה הא שכיחא והא לא שכיחא.

הרמ"א (יו"ד סי' רסה) כתב בשם המהרי"ל שסנדק הוא כמקטיר קטורת, ומשום כן נוהגין שלא ליתן שני ילדים לבעל ברית אחד, כדאמרינן גבי קטורת 'חדשים לקטורת'. והנה הנודע ביהודה (יו"ד סימן פו) תמה בדמיון מצוה זו למקטיר קטורת, דמנין לדמותו למזבח הקטורת שהוא מזבח הפנימי, הרי יותר היה נראה לדמותו למזבח החיצון שדם הברית לדומה לדם הקרבנות שזורקים על מזבח החיצון, וא"כ אין איסור לתת שני ילדים לבעל ברית אחד כמו בכל הקרבנות שלא היה מצריכים כהנים חדשים.

ונדחק לומר שכנראה הוכיח דין זה מן המדרש המובא בילקוט שמעוני (סוף פרשת לך לך) וז"ל: בשעה שמל אברהם ילידי ביתו העמידו גבעות הערלות וזרחה עליהם חמה והתליעו, ועלה ריחם לפני הקב"ה כקטורת הסמים וכעולה שהיא כליל לאישים. ומזה הוכיח שהמילה כהקטרת קטורת.

אמנם העיר שאף שמצינו שסנדק דומה לקטורת, מ"מ היאך יש ללמוד מקטורת לענין שתהא מעשרת ולהקפיד על חדשים כקטורת, הרי מבואר בסוגייתנו שעושר נאמר דווקא בדבר שלא שכיח, ולכן עולה אינה מעשרת כיון שהיא דבר השכיח, וא"כ כיון שמצות ברית מילה יש בכל גבול ישראל בכל יום הרבה מאד מסתמא לא קאי עושר על דבר השכיח הרבה.

וכתב ליישב שאולי בהחשב נגד זה שקטורת לא שייכת אלא בכהנים והמה מתי מספר נגד כלל ישראל, ומצות מילה אף שיש הרבה בכל יום, גם הזוכים במצות המה הרבה מאוד, שכל ישראל ראויים לזה, וריבוי כל ישראל נגד הכהנים הוא כמו ריבוי מצות מילה נגד קטורת.

וכן מוכח מתחילת הפסוק 'כי שמרו אמרתך ובריתך ינצורו יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ישימו קטורה באפך' וגו', ופירש"י ברייתך הוא ברית מילה, ועל יורו משפטיך פירש"י ראויין הם לכך, פירוש על שמרו ברייתך בשכר זאת זכו לכל האמור בקרא והיינו קטורת שעיי"ז ברך ה' חילו. הרי שבזכות שמרו ברית מילה במדבר זכו כל השבט להיות מקטירי קטורת המעשרת.

לעילוי נשמת ולזכרון עולם

האי גברא יקרא, איש מזרם מעם, אוהב תורה ולומדיה

מזה"ר ישראל ז"ל בן מזה"ר חיים יקותיאל יהודה הלוי ז"ל דוייטש

נלב"ע בשם טוב ביום ה' תשרי תשס"א

ת.נ.צ.ב.ה.

יום שלישי ח' תמוז

יומא כ"ז

נשיאת כפים על ידי זר

מקבלה ואילך מצות כהונה.

שנינו בגמ' (שבת קיח:) אמר רבי יוסי מימי לא עברתי על דברי חברי, שאפילו היו אומרים לי לעלות לדוכן הייתי עולה, אף שיודע אני שאיני כהן.

והקשו המפרשים שהרי בגמ' כתובות מבואר שזר הנושא כפיו עובר בעשה, ואם כן איך היה רבי יוסי עולה לדוכן.

וביאר המג"א (סי' קכח סק"א) שאפשר דסבירא ליה לרבי יוסי שאין איסור בעצם הנשיאת כפיים, וכל האיסור הוא מה שמזכיר השם לבטלה בברכה שלפניה, וממילא אפשר לומר שרבי יוסי לא אמר הברכה לפני נשיאת כפיים.

ובשו"ת נודע ביהודה (מהדו"ק או"ח ס"ו) כתב שנתקשו הלומדים איך אפשר לומר שאין איסור בברכת כהנים לזר מצד עצם ברכת כהנים, והרי במנחות (יח.) מבואר שאחד מט"ו עבודות המסורים לבני אהרן הוא נשיאת כפיים.

והשיב שאין כאן ריח קושיא, שהרי אפילו עבודה שבקרבנות שמפורש בהו 'בני אהרן הכהנים' כמו שדורשים מהפסוק 'והקריבו בני אהרן מקבלה ואילך מצות כהונה, מכל מקום אילולא שמיעטה התורה שעבודה זו אסורה לזרים, לא היינו אומרים שזר מחלל עבודה, וכמו שדרשו (זבחים ריש פ"ב) מ'וינורו' או מקל וחומר, עיי"ש, ולכך בנשיאת כפיים שלא מיעטה התורה אפשר שמותר לזר [ללא הברכה שלפניה].

לעילוי נשמת

הרבני הנכבד

רב פעלים לתורה ולתעודה

ישר דרך, צנוע ועניו

הגאון רבי משולם שאול ז"ל

ב"ר ישעיהו ז"ל שאולי

מגדולי חכמי ג'רבה

נלב"ע בשם טוב ח' תמוז תשכ"א

ת.נ.צ.ב.ה

יום רביעי ט' תמוז

יומא כ"ח

אם יש עדיפות לקרוא בספר תורה של ציבור

אמר להם הממונה צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה.

בשו"ת בנימין זאב (סי' קפב) ביאר בטעם שהקדימו קרבן התמיד מיד מתחלת היום ואף היו מחכים לפני תחילת היום לזמן השחיטה כמו ששנינו 'צאו וראו אם הגיע זמן השחיטה', כיון שכתוב 'וביער עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה העולה' ודרשו חז"ל שקרבן התמיד יהא הקרבן הראשון ולא יקטירו לפניו הקטר אחר, ולכך היו שוחטין אותו מיד משהאיר פני המזרח כדי שיהיה זמן לכל מי שירצה להקריב קרבנו נדרים ונדבות.

וכתב שם בביאור הטעם שקרבן תמיד קדם לכל הקרבנות, שהוא מפני מעלת הצבור להתקרב קרבן כל ישראל תחילה, ואחר כך קרבנות היחיד. ולפי זה חידש להלכה במעשה שהיה בבית הכנסת שלא היה להם ספר תורה משלהם שיקראו בו, והיו קורין בספר תורה של ראובן במשך תקופה ארוכה, והיה כי ארכו הימים והשיגה יד כולם וקנו לבית הכנסת שני ספרי תורה, ובא ראובן ועיכב על ידן ואומר שלו משפט החזקה שהוחזק זמן רב שיקראו בספר תורה שלו, ורוצה לאלם כחו נגד כולם לקרות בספר תורה שלו שבוע אחד ובשל צבור שבוע אחד, ולעומתו הצבור טוענים שיהיה להם הקדימה או לכל הפחות שבוע אחד שלו ושבועיים לצבור, והוא אינו מתפייס בזה. וכתב בשו"ת הנ"ל שלפי המבואר שמעלת קרבן תמיד שהיו שוחטין בראשונה לפני שאר הקרבנות הוא מפני שמעלת ציבור עדיף, א"כ יש עדיפות לקרות בספר תורה של הציבור.

ואף על פי כן כתב, שמכל מקום כדי לא למעט חס ושלום בכבוד ספר תורה דיחיד וכן משום דרכי שלום, שיקראו בספר תורה של ההוא יחיד שבוע אחד ובשני ספרי תורות דצבור שבועיים ויחזרו חלילה.

לזכר עולם יהיה צדיק

אדוננו מורנו ורבנו

ראש מספר בני ישראל, אוד מוצל מאש

הרה"ק יקותיאל יהודה זצוק"ל

מצאנו - קלויזנבורג

נאסף אל עמי ביום המר והנמהר ט' בתמוז תשנ"ד

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל

ויהא למליץ יושר על הדור כולו

בביאגו"צ בב"א

יום חמישי י' תמוז

יומא כ"ט

לזכרון עולם בהיכלי תורה

36 גמרות לשיעורי התורה

נתנדבו לעי"נ הר"ר דוד כהן ב"ר אברהם ז"ל
נלב"ע י"א תמוז תשנ"א
ת.נ.צ.ב.ה.

18 גמרות לשיעורי התורה

נתנדבו לזכות הר"ר שמשון בלם שיחי'
ולהצלחת בניו דוד, ראובן ויעקב

לא בכל יום ניתנת לך ההזדמנות להיעשות שותף פעיל
בעשרות ומאות דפי גמרא.

בנדבתך הנך נעשה שותף בלימוד התורה
ע"י אלפי לומדי השיעורים!!

עשרות שיעורים בעיירות ובמושבים מחכים לתרומתך!!

הנצח את יקירך בנדבת גמרות לרשת שיעורי התורה
ובכך זכה וזכה בלימוד תורה לשמה!!

חייג עוד היום

1599-55-30-55

(ניתן להשאיר הודעה ונשוב אליכם)

או פנה באמצעות הדוא"ל: tora10@nana.co.il

ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת

דבר המערכת:

- א) בשבוע האחרון התקבלו במערכת פניות רבות מצד לומדים ובהם שאלות, פרפראות וחיידודים לדף היומי, ע"כ מהשבועות הבאים ניתן יהיה לשלוח אלינו חומר הנוגע לדף, ולכבוד יהיה לנו להעניק לחומר שיתקבל את הבמה הראויה לו.
- ב) מחברי ספרים המעוניינים לפרסם את ספריהם במדור "חדש על המדף" מתבקשים לשלוח אלינו 2 עותקים מספרם לת.ד. 9359 בית שמש בצירוף פרטיהם לשם יצירת קשר עמהם. (המעוניינים בפרסום תמונת הספר יש לצרף תמונה או לשלוח בדוא"ל).
- ג) תודה רבה למעירים ולמאירים, ואנו משתדלים ביותר להתייחס לכל פניה.
- ד) לשאלת רבים - מבצעים נוספים יפורסמו בשבועות הקרובים.

הגמרת התורה
העורך

קטן שקידש בליל שבת ובבוקר הביא שתי שערות, האם מחויב לקדש שוב

כיון שסדרו שלא כמצותו נעשה כמו שסדרו הקוף.

הגאון רבי עקיבא איגור (שו"ת או"ח סי' קפו) הסתפק בקטן שעשה מצוה ונתגדל כשעדיין זמן החיוב כגון קטן שקידש בליל שבת ובבוקר הביא שתי שערות, האם יצא ידי חובתו במה שעשה בעודו קטן, או שצריך לחזור ולעשות המצווה. והנה בטורי אבן (ר"ה כז.) משמע דסבירא ליה דלא יצא, והביא ראיה מחצי עבד וחצי בן חורין שלא הוציא את עצמו וכשנשתחרר חייב שוב לקיים את המצווה, ועוד הביא ראיה מהא דאמרינן גבי כפאו שד עתים חלים עתים כשהוא חלים הרי הוא כפיקח לכל דבריו כשהוא שוטה הרי הוא כשוטה לכל דבריו. ופירש דהיינו כיון שהוא שוטה ושוטה פטור מן המצות, אין המצוה שעשה בזמן שהוא פטור פוטרו אח"כ בזמן החיוב.

ובשו"ת משיב דבר (ח"א סי' יח) כתב שמה שהוכיח מחצי עבד שנשתחרר אינה ראיה, דבשלמא עבד שעשה מצות עשה שהזמן גרמא ואחר כך נשתחרר, מחויב שוב לעשותו משום דעבד אין שום מצוה עליו במצוות עשה שהזמן גרמא והוא כמו שלא עשה כלל, אך קטן אף שפטור הוא מכל מקום יש עליו מצוה מחמת חינוך, וכיון שכן פטור מלעשותה שוב לאחר שנתגדל.

והוכיח כדבריו מדברי הרמ"א (שו"ע או"ח סי' נג סי"ו) שכתב לגבי קטן שלפני גדלותו אינו עובר לפני התיבה להתפלל להוציא אחרים יד"ח, ואפילו אם יגיע לכלל גדלות בערב גם כן אסור להתפלל תפילת ערבית לפני הציבור אם עדיין הוא יום. ואם נאמר שלא יצא ידי חובתו הרי היה אסור להתפלל לפני גדלותו אפילו בפני עצמו, שהרי מיד כשתחשך יתחייב להתפלל שנית ונמצא דתפלה ראשונה לבטלה, וממה שלא כתב הרמ"א דינו רק לגבי לעבור לפני התיבה להוציא אחרים יד"ח, מוכח שהקטן לכשעצמו יצא ידי חובתו. וכן הוכיח ממה שפסק הרמב"ם (קרבן פסח פ"ה ה"ז) שקטן שנתגדל בין שני הפסחים, אם שחטו עליו בראשון פטור מלעשות פסח שני, ועל כרחך משום שכבר יצא יד"ח בפסח ראשון, וכמבואר שאפילו שעד שהגדיל לא היה עליו חיוב מהתורה, מכל מקום יצא ידי חובתו.

ליחודא

(נשלח ע"י הרה"ג רבי נתחום סופר שליט"א)

ביומא (דף כ"ט.) אמרו שקשה עתיקא מחדתא, שעניין ישן יותר קשה ללמוד מעניין חדש.

וצ"ע ממה שאמרו בנדרים (ל"ז:): שלא ילמדו תינוק בשבת עניין חדש, מפני שאוכלים בשבת יותר ממה שדרך לאכול בחול, וקשה ללמוד בעניין חדש שצריך עיון יותר מדבר ישן.

ולכאורה הגמרות סותרות זו את זו!!
נשא לפרסם את תשובותיכם לעניין זה

במתיבתא

לומדים טוב יותר

הגיע הזמן שגם אתה תצטרף למעגל רבבות לומדי מתיבתא בארץ ובעולם הלומדים בהבנה ברורה במתיקות ובבהירות ועם מסקנת ההלכות

המהדורה היחידה עם ש"ס "עוז והדר" הכולל את ההגהות והציונים ושאר המעלות בתוספת המדורים הנפלאים: ביאורי הגמרא, ביאורי התוספות, ילקוט ביאורים, אליבא דהלכתא, פניני הלכה, תמצית הדף, כפתור ופרח

רק במתיבתא תמצא את כל היקף הסוגיא ומהלכי הראשונים
רק במתיבתא תוכל להבין את כל דיבורי התוספות עם "ביאורי התוספות"

הפצה לחנויות: "המסורה" 02-5370588 ירושלים

מוקד מנויים: 1800-22-55-66

הסתדרות אגודת ישראל העולמית הועד הפועל - ירושלים

הוועדה המרכזית הארצית והעולמית להפצת לימוד ה"דף היומי"

ב"ה, ר"ח תמוז, תהא שנת "סעדני ואושעה ואשעה בחוקיד" וגו'

קריאה נאמנה

לקראת סיום מסכת תרומות והתחלת מסכת מעשרות בתלמוד הירושלמי במסגרת לימוד ה"דף היומי" העולמי

אחינו בית ישראל היקרים, בכל מקומות מושבותיהם

לקראת התחלת לימודה של מסכת מעשרות, שהיא המסכת השביעית מסדר זרעים, מהראוי לפתוח את קריאתנו בציטוט מה"קול קורא" המיוחד של מועצת גדולי התורה בתחילת המחזור הנוכחי, שבו נאמר: "כל השביעיין חביבין לעולם", ולרגל השמחה לגומרה של תורה והתחלתה מחדש במחזור השביעי, שבים וקוראים אנו לכל אחינו בית ישראל, להצטרף לאותה מצוה ולהתחזקת יתר בלימוד התורה, לקבוע לימוד יומי של הירושלמי ברבים וביחידות כל אחד בכל סדר ומסגרת של לימוד כפי יכולתו ומעמדו".

שמחה גדולה היא לנו, כאשר זכינו בעזרתו יתברך, בעצת מרן רובין "מועצת גדולי התורה" העולמית שהשתתפו אז בכנסיה הגדולה הששית של תנועת "אגודת ישראל" שהתקיימה בעיה"ק ירושלים בחודש טבת של שנת תשי"מ, להיות "מוסיף והולך" בקביעת עתים לתורה גם בתלמוד הירושלמי בנוסף לתלמוד הבבלי, ולקנות בכך "קנין תורה" גם בהלכות התלויות בארץ שנתפרשו בהרחבה במסכתות אלו, שאין לנו עליהן את התלמוד הבבלי.

ביום שני, ז' לחודש תמוז הבעל"ט, שהוא יומא דהילולא רבא של כ"ק מרן אדמו"ר ה"לב שמחה" זצוק"ל, ש"זכה וזיכה את הרבים" והוריד אלינו ממרום את ההבנה הנפלאה של האפשרות ללימוד התלמוד הירושלמי, יזכו אכן המוני בני הישיבה העולמית של לומדי ה"דף היומי" לסיים את מסכת תרומות ולהתחיל בלימודה של מסכת מעשרות, שגם בה נתפרשו בהרחבה, אחת מה"מצוות התלויות בארץ", הנוגעות לכל איש ישראל בארצנו הקדושה וסביבותיה.

"סדר זרעים" הנקרא גם "סדר אמונה", הוא בוודאי חלק חשוב ונכבד ביותר מה"תורה שבעל פה", כאשר ידועה היא אמרתו הברורה של הגאון מוילנא זצוק"ל, שערך איזן ותיקן בעצמו רבים מנוסחאות הירושלמי, אשר מפרש בהכרח את מאמרו ז"ל בדבר השאלה "נשאת ונתת באמונה"? שהמכוון הוא, שישאל האדם על כך בעת בואו לתת דין וחשבון על כל מפעלו, האם אכן נשא ונתן גם בסדר זרעים הנקרא "אמונה".

חשיבות מיוחדת במינה, ראו אפוא גדולי ומאורי ישראל - גאוני ומצוקי ארץ, בלימוד מסכתות אלו של "סדר זרעים" גם לבני חוץ לארץ שפטורים ואינם מקיימים את מצוות אלו "הלכה למעשה", כאשר על ידי לימוד זה יהיו "מעשיהן מוכיחים עליהן" - על מחשבתם הטובה ותשוקתם הכנה "למלאות חסרונם" ולקיים גם את המצוות הללו, ובכך יזכו שיהא "נחשב לכם תרומתכם" במחשבה "כדגן מן הגורן וכמלאה מן היקב", וע"ד מאמר חז"ל לגבי הקרבנות ש"כל העוסק בתורה - כאילו הקריב עולה, מנחה, חטאת ואשם".

פונים אנו שוב ושוב, לכל העוסקים בצרכי ציבור, לרבני ישראל, לצבור בני התורה, לגבאי בתי הכנסת ובתי התפילה, לכל מרכזי וסניפי התנועה ברחבי תבל, ולכל הארגונים החשובים שכבוד התורה יקר להם, להגביר את לימוד התורה ברבים ע"י ארגון חבורות ושיעורים של לימוד ה"דף היומי" בתלמוד הבבלי וגם בתלמוד הירושלמי, בבחינת "מי שיש לו מנה - רוצה מאתיים", לעורר ולעודד את הציבור להצטרף בתנופה מעתה, למעגל הלומדים.

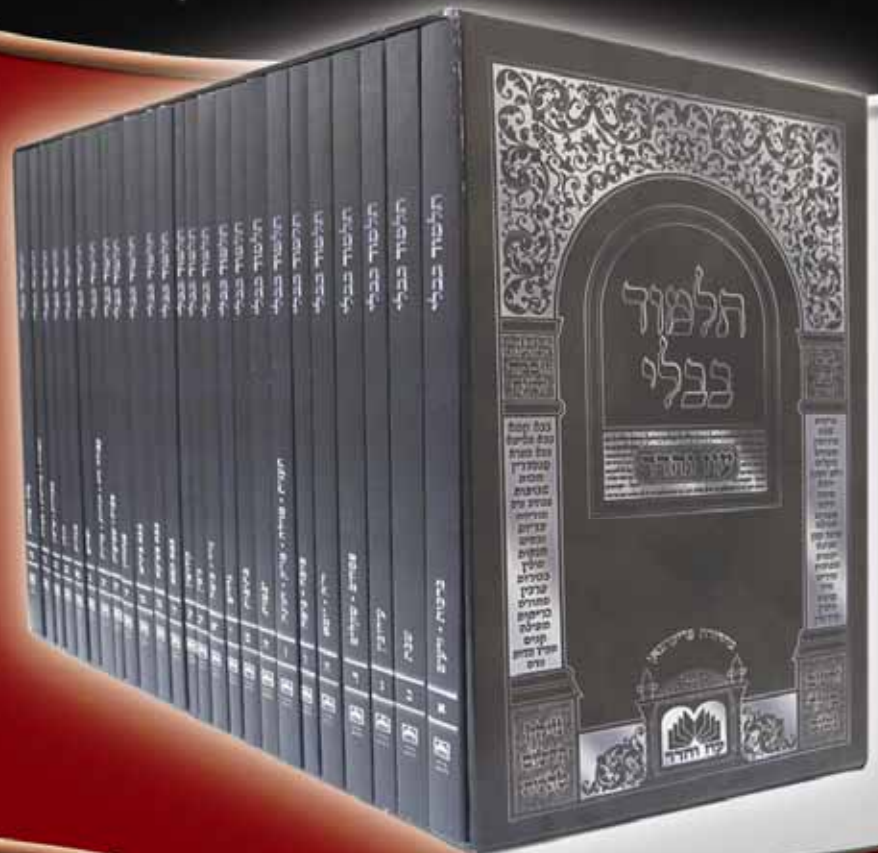
ובהיות שמאז שנוסדה התקנה לפני כ"ו שנה, יצאו כבר לאור עשרות רבות של חיבורים ופירושים המסייעים להבנת ה"לישנא קלילא" של הירושלמי, כאשר ניתן כיום גם להאזין בכל שעה משעות היממה, לשיעורי ה"דף היומי" הירושלמי במסגרת המערכת הממוחשבת של "קול הדף", במחיר מוזל ומיוחד לכל משך השיחה, אשר על כן "מבקשים במיוחד מציבור בני התורה - חובשי בית המדרש - להרביץ תורה ברבים וללמד שיעורים בחבורה להמוני העם בכל מקום ומקום", כפי שהוזכר בקריאת מועצת גדולי התורה.

הגם אמנם, שלדעת חלק מהראשונים והפוסקים, הפרשת תרומות ומעשרות "בזמן הזה" היא גם בארץ ישראל גופא אך ורק מדרבנן, הרי "חכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה", ועל משקל זה שומה עלינו גם אנו להקדיש את הימים שלפני הסיום וההתחלה של לימוד כל מסכת, להתעוררות רבתי כדי להגביר חיילים לתורה, לחזק ולהרחיב את השיעורים הקיימים ובד בבד לפתוח גם שיעורים חדשים.

מרנן רובנן גדולי ומאורי ישראל שליט"א, גם הבטיחו לנו ש"מאן דמוסיף על דף היומי בבלי גם דף היומי בירושלמי, יוסיף חיים... ובכך, גם תתקבל ברחמים ורצון תפילתנו". נתפלל אפוא להקב"ה, שיעזור לנו למלאות כל משאלות לבנו לטובה, לראות ברכות וישועות בכל מה שאדם צריך בכל עניני הפרט והכלל, ונזכה לנחמת ציון ובנין ירושלים, בחודש הזה שבו "הובקעה העיר", שבמהרה בימינו "יהיה... לששון ושמחה".

שבוע אחרון למבצע

המרכז העולמי להפצת הדף היומי
"זכרון משה"

בשורה משמחת

לציבור לומדי
הדף היומי

מחדורה מיוחדת
ללימוד בדרכים

מאירת עינים
וחדפסה באיכות
מייוחדת!

הננו שמחים לבשר לציבור לומדי הדף היומי,
כי בס"ד עלה בידנו להשיג סבסוד לכמות מצומצמת
של שסי"ם "עוז והדר" בפורמט "ובלכתך בדרך"
(25 כרכים בכריכה רכה בגודל 'פנינים')

במחיר מוזל במיוחד 330 ש"ח בלבד!!!
(במקום 480 ש"ח מחיר לצרכן)

הכמות מוגבלת וכל הקודם זוכה!!

להזמנות, ניתן לפנות למוקד "היכלי תורה"

1599 - 55 - 30 - 55